

**Nr 1 wrzesień
październik listopad
grudzień 2023**

SówKa

**GAZETKA SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM
W DOBRZYKOWICACH**

Redakcja Sówki

**życzy wszystkim uczniom, rodzicom, nauczycielom, pracownikom szkoły
magicznych świąt Bożego Narodzenia
oraz spełnienia najskrytszych marzeń
w nadchodzącym roku.**

W tym numerze:

Lot na Marsa Historia wrocławskiego Zoo Szkoła w chmurze
Hiszpania - historia i zwyczaje Ferie zimowe
Święta obchodzone przez Słowian W tajemniczym świecie przyrody
Nietypowe święta we wrześniu i październiku Piłka nożna dla kobiet
Świąteczne dania Boże Narodzenie w różnych częściach świata

Stopka redakcyjna

Opiekun: P. Agnieszka Stefanek

P. Sebastian Jarzab

REDAGUJE ZESPÓŁ W SKŁADZIE:

Antoni Cyran

Marzena Dombrowska

Hanna Gracz

Milena Grzymska

Kamil Jucewicz

Kajetan Kasprzak

Alicja Kiepura

Iga Krawczyk

Zuzanna Puzio

Stanisław Pydziński

Zuzanna Walas

Dorota Włodarczyk

Lot na Marsa

Załogowa wyprawa na Marsa

Załogowa wyprawa na Marsa stanowi element programu eksploracji planety Mars w Układzie Słonecznym polegający na wysłaniu na nią ludzi w celu lepszego jej zbadania. Wyjątkowość tej misji wynika z tego, iż Mars jest odległy od Ziemi od 55 do nawet 400 milionów kilometrów. Mars jest drugą najbliższą Ziemi planetą.

Tło wyprawy

Wielu ludzi uważa, że następnym logicznym krokiem po zbadaniu Księżyca jest załogowa wyprawa na Marsa. Zwolennicy takiej wyprawy twierdzą, że człowiek mógłby wykonać znacznie więcej zadań niż zdalnie sterowane roboty.

W mniejszej odległości od Ziemi znajduje się co prawda planeta Wenus (oddalona od 40 do 259 mln km), jednak temperatura na jej powierzchni sięga 480 °C. Poza tym posiada ona jedynie znikomą zawartość wody. Z powodu dużej odległości między Ziemią a Marsem misja taka będzie bardziej ryzykowna i bardziej kosztowna od odbywających się pod koniec lat 60. lotów na Księżyc. Konieczne jest przygotowanie zapasów i paliwa na kilkuletnią misję.

Inne problemy to szkodliwe dla człowieka promieniowanie słoneczne i kosmiczne oraz niekorzystne efekty długotrwałego przebywania ludzi w odosobnieniu i mikro grawitacji.

NASA

W styczniu 2004 roku prezydent Stanów Zjednoczonych, George W. Bush, ogłosił inicjatywę eksploracji kosmosu przez człowieka. Zakładała ona ponowne wystanie ludzi na Księżyc i sugerowała wystanie człowieka na Marsa w dalszej przyszłości. W kwietniu 2010 roku prezydent Barack Obama w przemówieniu nakreślił nową wizję eksploracji kosmosu, w której rezygnuje się z lotu na Księżyc na rzecz lotów na planetoidę, na orbitę Marsa i wreszcie na Czerwoną Planetę. Za prezydentury Donalda Trumpa NASA powróciła do koncepcji lotu na Księżyc oraz do lotu na orbitę Marsa. W 2019 roku na kongresie astronautycznym ówczesny administrator NASA Jim Bridenstine powiedział, że załogowa wyprawa na Marsa może się odbyć w latach 30. XXI wieku.

Na pokładzie pojazdu bezzałogowej misji Mars Science Laboratory zostało umieszczone urządzenie mierzące poziom radiacji na powierzchni planety. Jest to pierwsze konkretne badanie związane z przygotowaniem do załogowej wyprawy na Marsa. Innym badaniem tego typu jest eksperyment produkcji tlenu z marsjańskiej atmosfery (MOXIE), znajdujący się na pokładzie łazika Perseverance misji Mars 2020. 21 kwietnia 2021 roku NASA potwierdziła działanie instrumentu MOXIE. Jest to istotne dla przyszłych astronautów oraz rakiet, gdyż tlen może służyć do oddychania, a także jako składnik paliwa

rakietowego. W sierpniu 2016 roku zakończyła się trwająca rok symulacja misji na Marsa. Sześciu naukowców przebywało w izolacji w bio - kopule na górze Mauna Loa na Hawajach. W czerwcu 2023 roku w Teksasie rozpoczęła się kolejna symulacja misji marsjańskiej. Cztery osoby spędzą w zamknięciu 378 dni.

Międzyplanetarny system transportu

We wrześniu 2016 roku szef firmy SpaceX, Elon Musk, zapowiedział stworzenie międzyplanetarnego systemu transportu, który miał umożliwić bezzałogowy lot na Marsa w 2018 roku, a załogowy już w latach 20. XXI wieku. We wrześniu 2017 roku Elon Musk zapowiedział dwie misje bezzałogowe w 2022 i cztery misje, w tym dwie załogowe w 2024 roku, rakieta o tymczasowej nazwie . W listopadzie 2018 roku zmieniono nazwę BFR na Starship. SpaceX skonstruował silnik Raptor, który jest napędzany ciekłym metanem i ciekłym tlenem. Wybrany napęd pozwoli na produkcję paliwa z marsjańskiej atmosfery (reakcja Sabatiera). W sierpniu 2019 roku wykonano udany lot prototypu o nazwie *Starhopper* z tym silnikiem na wysokość 150 metrów, zaś 9 grudnia 2020 roku odbył się lot z trzema silnikami na wysokość 12,5 km (*Starship SN8*). W marcu 2022 Elon Musk podał, jako datę lądowania człowieka na Marsie, rok 2029. 20 kwietnia 2023 roku *Starship (S24+B7)* z 33 silnikami Raptor wzniósł się na wysokość 39 km.

Historia proponowanych projektów

Das Marsprojekt - pierwszy projekt autorstwa Wernera von Brauna z 1952 roku; 70-osobowa załoga na pokładzie 10 olbrzymich statków odbywa trwającą w sumie trzy lata podróż na Marsa.

MPK - pierwszy radziecki projekt z lat 1956-1957.

Mars Expedition - modyfikacja projektu von Brauna z 1952 roku powstała w roku 1956; dwa statki zabierają 12 osób, zaś masa tych statków zmniejszona została o połowę.

Raport 90-dniowy - raport wykonany z inicjatywy nowej polityki G. Busha; zakładał budowę całej orbitalnej infrastruktury i spotkał się z dezaprobatą Kongresu USA ze względu na gigantyczne koszty przedsięwzięcia.

Mars Direct - projekt R. Zubrina i D. Bakera opisany w książce "The Case For Mars" (Czas Marsa); innowacyjnym pomysłem było wykorzystanie instalacji do produkcji paliwa na powrót z marsjańskich zasobów.

Mars Semi-Direct - zmodyfikowana przez NASA wersja projektu Mars Direct.^[1]

Design Reference Mission - kolejne wersje stworzone przez NASA na bazie projektu Mars Direct pod koniec lat 90., oznaczane skrótem DRM; powstały trzy wersje oznaczane symbolami 1.0 (1993 rok) 3.0 (1996) oraz 4.0 (1998)^[1].

Design Reference Architecture 5.0 - wersja projektu bazująca na elementach skasowanego programu Constellation.

Mars Direct

Projekt zakłada wysłanie w pierwszej kolejności pojazdu powrotnego (*Earth Return Vehicle, ERV*) oraz orbitera. ERV wyląduje w przygotowanym miejscu na Marsie i zacznie produkcję paliwa z substancji dostępnych na powierzchni. Po kilku miesiącach zostanie wystrzelony właściwy statek z załogą i drugi ERV z orbiterem, dla następnych ekspedycji. Lądowisko wyląduje w pobliżu pierwszego ERV, a załoga przeprowadzi badania i położy podwaliny pod budowę przyszłej bazy. Po pewnym czasie drugi ERV powinien również wylądować w pobliżu bazy. Podczas drogi powrotnej pierwszy ERV połączy się na orbicie z orbiterem i rozpocznie lot na Ziemię. W odpowiednich odstępach czasu wysyłane będą kolejne lądowiska, które zostaną połączone przez astronautów w kompleks mieszkaniowy i produkcyjny.

Źródło:

https://www.google.com/search?q=lot+na+marsa&rlz=1C1GCEA_enPL1051PL1051&oq=lot+na+ma&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUqBwgFEAAyGAQyBggAEEUYOTIJCAEQABgKGIAEMgcIAhAAGIAEMgcIAxAAGIAEMgkIBBAA6AoYg

Opracował Stanisław Pydziński - klasa 6 b

Nietypowe święta we wrześniu i październiku

i kilka słów o nich...

13 września - Dzień Programisty

Obchodzone jest dwieście pięćdziesiątego szóstego dnia roku ($256 = 2^8$, czyli liczba wszystkich możliwych wartości jednego bajtu informacji w jego najpopularniejszej, 8-bitowej postaci).

Tradycyjnie, programiści starają się uczcić ten dzień w niekonwencjonalny sposób. W Rosji jest oficjalnym świętem, ustanowionym przez prezydenta Dmitrija Miedwiediewa dekretem z dnia 11 września 2009 roku.

15 września - Dzień Majonezu Kieleckiego

Pierwszym majonezem produkowanym na skalę przemysłową w Polsce był Majonez Kielecki, opracowany (jak sama jego nazwa wskazuje) przez specjalistów z kieleckiej Spółdzielni. Wspomniany wyrób gości nieprzerwanie na rodzimych stołach już od 1959 roku. W składzie tego niezwykle popularnego smakołyku znajdziemy wyłącznie najwyższej jakości składniki, nie ma za to barwników, ulepszaczy smaku czy konserwantów. Z biegiem lat na rynku pojawiły się także nowe, innowacyjne wersje Kieleckiego, np. roślinny, z czosnkiem, z wysoką zawartością nienasyconych kwasów tłuszczowych, znany jako Omega - 3 oraz z mniejszą ilością tłuszczów i cukrów, czyli tzw. lekki.

19 września - Dzień Emotikona

Wiele źródeł podaje, że słowo „emotikon” pochodzi od angielskich wyrazów emotion i icon, co nie jest prawdziwe. Nazwa ta powstała w połączeniu słów emotion i console, w skrócie con. (konsola, klawiatura). Dlatego tylko forma emotikon (nie emotikona) jest po polsku, poprawna językowo. Można również przyjąć, że emotikony wcale nie powstały w erze komputerów. Mało, kto wie, że pierwszy znaczek :-) pojawił 30 marca 1881 roku w angielskim magazynie „Puck”. Profesor

Scott Fahlman pierwszy raz użył komputerowego emotikona 19 września 1982. Stąd właśnie na tę datę przypada święto emotek.

28 września - Światowy Dzień Jabłka

Światowy Dzień Jabłka to najlepsza sposobność do pokazania ludziom, jak wiele ten owoc ma im do zaoferowania. Jabłka są pełne witamin oraz błonnika. Jedzenie jabłek wpływa pozytywnie na odporność oraz zmniejsza ilość cholesterolu.

10 października - Światowy Dzień Drzewa

Pomysłodawcą Światowego Dnia Drzewa jest amerykański znawca i miłośnik przyrody - Juliusz Morton. W Polsce obchodzimy je od 2002 r. Warto z tej okazji wybrać się na spacer po lokalnym parku lub lesie, aby nacieszyć się energią i czystym powietrzem, jakie dają nam drzewa. Święto Drzewa to także wiele inicjatyw wokół drzew i dla drzew, m.in. pikniki, warsztaty, wycieczki i zbiory makulatury.

13 października - Dzień Bez Stanika

Trudno oprzeć się wrażeniu, że za pomysłem stoją mężczyźni, którzy zrobią dużo, by móc podziwiać „nieskrępowane” kobiece wdzięki. Organizatorzy w Amerykach otwarcie wyrażają swoje zamiłowanie do piersi i, co ważne, nie dyskryminują przy tym nikogo.

15 października - Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi

We współczesnych czasach coraz więcej kobiet choruje na raka piersi. Szacuje się, że problem dotyka ok. 7,14% Polek. Przerażające jest również to, iż znacznie obniżył się wiek osób walczących z nowotworami piersi. Kiedyś dotyczyły one głównie kobiet pomiędzy 50, a 65 rokiem życia. Obecnie dotyka znacznie młodsze osoby (nawet 30 - letnie!).

18 października - Światowy Dzień Przeciwko Handlowi Ludźmi

Wiele osób jest tego nieświadomych, ale bandyci często handlują ludźmi tuż obok nas. Dzieci są zmuszane do niewolniczej pracy albo żebrania na ulicach, przykładów jest wiele. Europejski Dzień przeciwko Handlowi Ludźmi ma na celu przestrzeganie nas przed tym niebezpieczeństwem.

27 października - Światowy Dzień Makaronu

Światowy Dzień Makaronu ustanowiono w 1995 roku z inicjatywy 40 producentów, by pokazać, że makaron jest spożywany na całym świecie. Dziś warto przyrządzić makaron na swój ulubiony sposób bądź trochę z nim poeksperymentować. Przy okazji można się dowiedzieć, że wyróżniono około 600 gatunków i kształtów makaronu.

Opracował Kajetan Kasprzak, klasa 7a

Edukacja

Szkoła w chmurze

Szkoła w chmurze to nowoczesna forma nauki, lecz nie jest ona przeznaczona dla każdego. Na czym polega nauka w takiej szkole?

Szkoła w chmurze to internetowa forma domowej edukacji, która jest całkowicie darmowa. Uczniowie sami wybierają, w jaki sposób chcą się uczyć i ile czasu poświęcą na naukę.

Jakie są plusy i minusy szkoły w chmurze?

1. Taka szkoła jest idealna dla introwertyków i osób, które nie przepadają za kontaktem z ludźmi.

2. Osoby uczące się w chmurze same mogą decydować, o której chcą zacząć i skończyć naukę.
3. Uczniowie mogą każdego dnia korzystać z różnych form nauki i sprawdzenia wiedzy, wykorzystując karty pracy, egzaminy, warsztaty lub konsultacje online.
4. W szkole w chmurze są tylko najpotrzebniejsze przedmioty zależne od tego, w której klasie dany uczeń akurat jest. W szkole podstawowej należą do nich: matematyka, język polski, historia, informatyka, fizyka, chemia, biologia, geografia, język obcy wybrany przez ucznia oraz WOS.
5. Nie ma takich przedmiotów jak plastyka, technika, kilka języków obcych, wychowanie fizyczne, muzyka, godzina wychowawcza oraz wychowanie do życia w rodzinie.
6. W takiej szkole jest w każdym roku tylko jeden obowiązkowy egzamin ustny oraz pisemny, który przesądza o tym, czy uczeń otrzyma promocję do kolejnej klasy.
7. Dzięki takiej formie kształcenia uczniowie mogą poświęcać więcej czasu na rozwijanie swoich pasji.
8. Uczeń może dokonać wyboru, jakich przedmiotów chce się uczyć każdego dnia.

Podsumowując, pragnę zwrócić uwagę na następujące kwestie, które wydają mi się bardzo istotne :

- taka szkoła nie jest przeznaczona dla osób, które lubią przebywać z rówieśnikami,
- uczniowie sami muszą znaleźć chęć do działania, co może być niekiedy trudne,
- ciężko jest się z kimś zaprzyjaźnić poza szkołą.

Jeśli chcielibyście uczęszczać do takiej szkoły jest to bardzo proste. Wystarczy napisać wniosek i mieć zgodę rodzica lub opiekuna!

Link do szkoły w Chmurze:

<https://szkolawchmurze.org/>

Źródła:

<https://krytykapolityczna.pl/kraj/szkola-w-chmurze-i-jej-wrogowie-zaufanie-edukacja/>

<https://www.mamazone.pl/uczen/szkola-w-chmurze/>

Opracowała Dorota Włodarczyk, klasa 6a

Najciekawsze gatunki meduz

Meduza świecąca - pelagia noctiluca

Gatunek ten można spotkać w Brazylii, Stanach Zjednoczonych, nad Morzem Śródziemnym, Morzem Czerwonym, w Chinach, Bermudach lub Wyspach Kanaryjskich. Najczęściej są koloru różowego lub fioletowo - różowego, rzadziej - żółtożółtego. Posiada osiem parzących czułek, a jej ciało rośnie do około 8 centymetrów. Ich czułki powodują bolesne oparzenia. Hodowanie tego gatunku meduz w akwarium jest niemożliwe. Odżywiają się w większości niewielkimi rybami i zooplanktonem.

Turritopsis dohrnii

Można ją spotkać u wybrzeży Japonii, w Oceanie Spokojnym oraz u wybrzeży Panamy, Hiszpanii, Włoch oraz Florydy. Są przezroczyste i mają intensywnie

czerwone komórki światłoczułe znajdujące się w środku ich ciała. Są bardzo małe. Posiadają zdolność wielokrotnego powrotu ze stadium płciowo dojrzałego do niedojrzałego. Dzięki tej umiejętności jest biologicznie nieśmiertelna, co pozwala nazywać ją „nieśmiertelną meduzą”

Morbakka fenneri

Znajduje się ona w wodach Australii i Tajlandii. Jest przezroczysta, ma 4 fioletowe macki o długości 50 centymetrów oraz jest w kształcie dzwonu. Schwywanie tej meduzy nie jest łatwe, ponieważ jest ona bardzo delikatna, toksyczna oraz mała. Oparzenie przez tę meduzę powoduje objawy występujące u zespołu irukandji. Zazwyczaj rana po oparzeniu ma szerokość 10 mm, a nieleczona może się zamienić w martwicę, wywoływać świąt oraz powstawanie pęcherzyków na ciele.

Opracowały: Iga Krawczyk i Zuzanna Puzio, klasa VI b

Żaby

Do której grupy zwierząt zaliczana jest żaba?

Żaby są płazami o długich, skocznych nogach z dobrze rozwiniętymi błonami pławnymi, posiadają stosunkowo gładką, wilgotną skórę i dobrze rozwinięte błony bębenkowe. Żaby i ropuchy to najliczniejszy oraz najbardziej rozpowszechniony rząd płazów, obejmujący na świecie ponad 7000 gatunków i cztery podrzędy, do których zalicza się ponad 50 rodzin, w tym również żyjące w Polsce: żabowate, ropuchowate, kumakowate, rzekotkowate i grzebiuszkowate.

Gdzie można spotkać żabę?

Żaby zamieszkują wszystkie kontynenty poza Antarktydą. Na całym świecie istnieje około 340 gatunków żab. W Polsce można spotkać 6 gatunków, są nimi: żaba dalmatyńska, jeziorkowa, wodna, trawna, moczarowa oraz śmieszka.

Co jedzą żaby?

Ich przysmakiem są muchy, meszki, komary, chrząszcze, ważki. Co jeszcze jedzą żaby? Żaby nie pogardzą też przechadzającym się po liściu ślimakiem czy pajakiem, skosztują ryjówki, mogą się pokusić nawet na jaszczurkę czy pisklęta ptaków. Największym żartoczkiem jest żaba śmieszka. Śmieszka, oprócz owadów, nie pogardzi też młodym węzem, drobnymi rybami czy wyżej wskazanymi pisklętami ptaków. Natomiast pokarmem kijanek jest zoo, fitoplankton oraz padlina, ale na nią skuszają się raczej większe osobniki.

Ciekawostki na temat żab

Nie wszystkie żaby potrafią skakać, niektóre mają krótkie nogi.

Jako mięsożercy żywią się głównie owadami. Od czasu do czasu jednak pożerają też mniejsze żaby.

Żaby wchłaniają wodę przez swoją skórę, więc nie muszą pić.

Oczy i nos żaby są na jej głowie, więc może oddychać i widzieć, kiedy większość jej ciała znajduje się pod wodą.

Dorośle żaby żyją w wodach słodkich i na suchym lądzie;

niektóre gatunki są przystosowane do życia pod ziemią lub w drzewach. Żaby zazwyczaj składają jaja w wodzie.

Żaby, ptaki, małpy i ludzie wydają różne dźwięki wyrażające emocje. A ponieważ ta zdolność jest wspólna dla każdego zwierzęcia lądowego z kręgosłupem, Karol Darwin argumentował, że te krzyki mają wspólne pochodzenie.

Czy żaby śnią? Nikt tak naprawdę nie wie! W tym momencie niewiele jest badań nad wzorcami snu żab. Wiadomo, że zamykają oczy, ale żadne potwierdzone skany mózgu nie wykazały, czy rzeczywiście mają one prawdziwy okres snu.

Chociaż może w

35 kijanek wyleciało w przestrzeń kosmiczną w 2001 roku. Tam badano, jak nieważkość wpływa na ich zmysł grawitacji.

ma tylko 8 cm długości, przeskoczyć ponad 3 metry jednym skoku, który jest 44

razy dłuższy od jego długości ciała. Żaby muszą skakać szybko, aby uciec drapieżnikom lub złapać jedzenie.

Opracowały: Alicja Kiepusa i Milena Grzymska, klasa VI b

Wśród kultur świata

Hiszpania - kultura i zwyczaje

Hiszpania to kraj położony na Półwyspie Iberyjskim, w południowo-zachodnim krańcu Europy, nad Oceanem Atlantyckim i Morzem Śródziemnym. Posiada on bogatą i bardzo ciekawą historię. Początki tego państwa datuje się na VIII wiek, kiedy to powstało małe, chrześcijańskie państwo, które z czasem wyparło z Półwyspu Arabów. W ten sposób narodziła się Hiszpania.

Kraj ten nie tylko jest znany dzięki swojej historii, lecz także poprzez swoją bardzo oryginalną kulturę, zwyczaje oraz piękno natury.

Dużą uwagę przyciąga także wygląd mieszkańców. Kobiety zazwyczaj noszą długie, kolorowe suknie i spódnice, kwiaty we włosach oraz mają bujne fryzury. Typowi mężczyźni natomiast rozpoznawani są długich włosach i ubraniach z wyrazistymi kolorami, takimi jak czerwień, brąz, żółć oraz błękit. Hiszpańska kultura cechuje się wyrazistością i wyjątkowym charakterem. Hiszpanie to naród wyjątkowo otwarty, głośny i rozrywkowy, a ich kalendarz wypełniony jest różnymi świętami ludowymi, zwanymi fiestami. Kraj ten słynie z wysokich temperatur powietrza, narodowych tańców, wyglądu oraz wyśmienitej kuchni. Bardzo popularnym zwyczajem jest np. jedzenie każdego posiłku z pieczywem niezależnie od dania.

Kuchnia hiszpańska opiera się głównie na warzywach, owocach morza, rybach, mięsie, a także na oliwie z oliwek. Najpopularniejszymi daniami w restauracyjnym menu są zdecydowanie paella, gazpacho (warzywny chłodnik), tortilla z ziemniaków, cocido madrileño (ciecierzyca duszona z mięsem), szynka iberyjska i tapas.

Dzięki ciepłemu klimatowi hiszpańskie plaże cieszą się ogromną popularnością wśród zagranicznych turystów oraz osób zamieszkujących ten kraj. Nie tylko jednak plaże przyciągają podróżnych. Wielką atrakcją stanowią również malownicze zachody słońca, piękna roślinność, ciekawie zabudowa miejska oraz panujący tam klimat. Warto tam się znaleźć i to nie jeden raz.

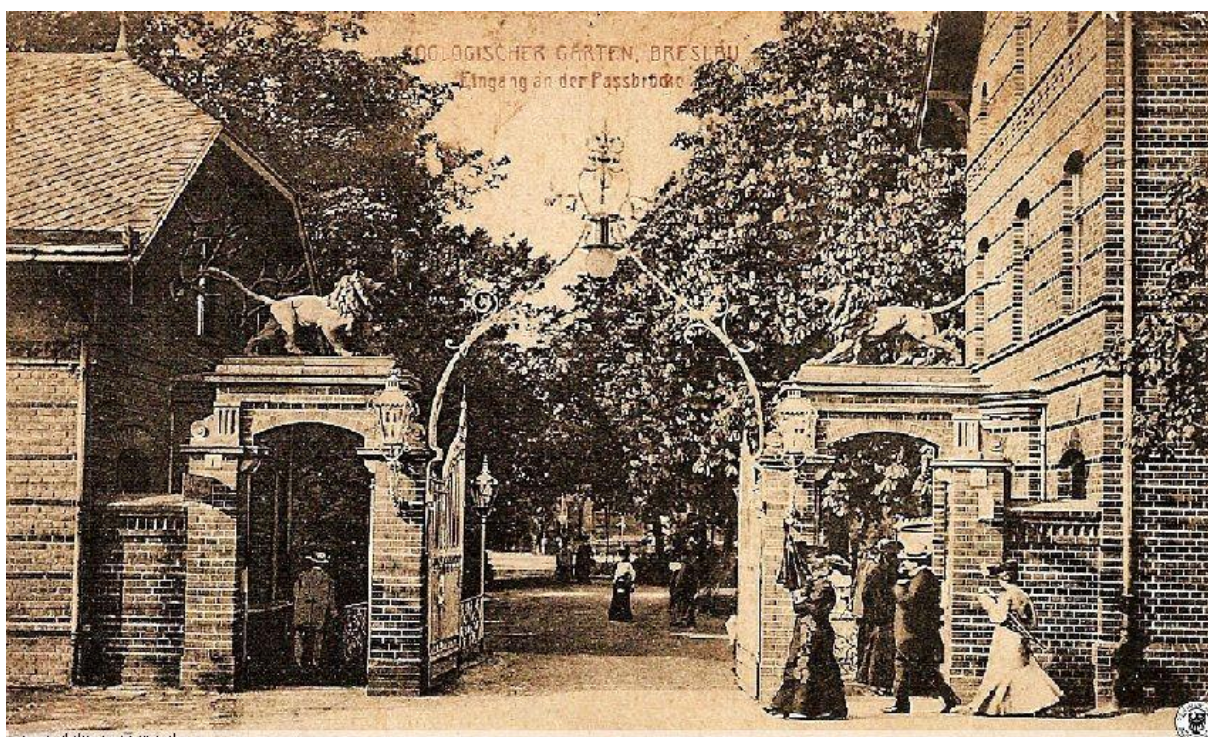
Opracowała Dorota Włodarczyk, klasa 6a

Źródło:

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Hiszpania> <https://blog.eurocamp.pl/hiszpania/5-rzeczy-z-ktorymi-kojarzy-nam-sie-hiszpania/>

Historia Wrocławskiego Zoo

Ogród Zoologiczny we Wrocławiu znajduje się przy ul. Wróblewskiego 1-5 we Wrocławiu. Został otwarty 10 lipca 1865. Jest najstarszym¹ na obecnych ziemiach polskich ogrodem zoologicznym w Polsce. Powierzchnia ogrodu to 33 hektary. Oficjalną nazwą ogrodu jest Zoo Wrocław Sp. z o.o. Pod koniec 2015 Ogród Zoologiczny we Wrocławiu prezentował ponad 10 500 zwierząt (nie wliczając bezkręgowców) z 1132 gatunków. Jest piątym najchętniej odwiedzanym ogrodem zoologicznym w Europie z dziennym rekordem wejść wynoszącym 28 300 osób.

Historia

Wrocławskie Zoo istnieje od 1865 do dziś, z dwiema krótkimi przerwami - nie działało w okresie od 1921 do 1 maja 1927 z powodu zubożenia miasta i państwa niemieckiego po I wojnie światowej, teren Zoo był wówczas parkiem, zamknięte też było od kwietnia 1945 do 18 lipca 1948 w związku z oblężeniem Wrocławia i likwidacją zwierząt. Z inicjatywy nadburmistrza Wrocławia, dr. Juliusa Elwanger w 1863 roku rozpoczął prace komitet organizacyjny ds. budowy zoo. Władze miasta przekazały tereny pod projektowany ogród. Projekt ogrodu zoologicznego sporządził Karl Lüdecke. Ogród powstał w sąsiedztwie toru wyścigów konnych, w odległej i niezamieszkałej jeszcze okolicy Parku Szczytnickiego, do której można było dotrzeć z miasta omnibusami i odrzańskimi

statkami. Dyrektorem już w trakcie budowy, w 1864 roku, został dr Franz Schlegel, przyrodnik i lekarz. Po dwóch latach budowy, 10 lipca 1865 ogród został otwarty. Wystawiano wówczas 189 zwierząt, m.in. daniele, lamy, niedźwiedzie, sarny, strusie, wielbłądy, wilki i jedną zebra; w znacznej części (165 okazów) były to dary mieszkańców Wrocławia i okolic. Nie było też wówczas jeszcze trwałych pawilonów wystawienniczych ani wybiegów, większość infrastruktury stanowiły szopy i stajnie. Dzięki wzrastającej popularności ogrodu rosły też jego dochody, umożliwiające rozbudowę urządzeń samego ogrodu oraz zakupy nowych okazów. Nie brakowało także darów, w tym także od polskich magnatów. W 1875 roku zwierzyniec liczył blisko 800 okazów, najcenniejszym zakupem z pierwszego okresu istnienia ogrodu był słoń indyjski, którego kupiono w roku 1873 za 450 ówczesnych funtów szterlingów, sumę tę z uwzględnieniem siły nabywczej można porównać z 200 tysiącami funtów z czasów współczesnych. Przybył on do Wrocławia koleją ze Szczecina, a wcześniej podróż odbywał z Londynu statkiem 14 września 1873 i budząc sensację wśród mieszkańców, specjalnym wozem z sześciokonnym zaprzęgiem, ulicami przez pl. Nowy Targ, wyspę Piasek, Ostrów Tumski, Szczytnicką, *Tiergartenstraße* (Curie-Skłodowskiej) i most Zwierzyniecki, trafił do specjalnie dla niego stworzonej zagrody. W rozpisany w mieście konkursie na nowe imię dla słonia najbardziej spodobało się -Theodor_. Przeżył on jeszcze we wrocławskim zoo lat piętnaście.

Sukcesy handlowe

W 1897 roku we Wrocławiu urodził się tapir malajski. Był to pierwszy tapir narodzony w historii ogrodów zoologicznych. 16 sierpnia 2010 r. przyszedł na świat samiec hipopotama karłowatego. Jest to drugi potomek Elpuni przywiezionej z Krakowa i Carlosa przybyłego z Paryża. Pierwszym była Psołka urodzona 7 czerwca 2009. Kolejne młode wrocławskiej pary hipopotamów karłowatych - samiczka Luna, przyszło na świat 8 października 2012 r.¹

Na początku 2012 roku we wrocławskim ogrodzie zoologicznym wyklął się syczek filipiński. Jest to pierwszy na świecie przychówek tego gatunku uzyskany poza Filipinami. Hodowla żyraf siatkowanych we Wrocławskim Ogrodzie Zoologicznym rozwija się bardzo dobrze. Młode stado (samiec i 3 samice) doczekało się już 4 potomstwa. W kwietniu 2012 r. przysła na świat samica Nzuri - pierwszy urodzony w Polsce przedstawiciel tego podgatunku żyrafy. W 2013 r. grupa powiększyła się

o 3 osobniki urodzone w okresie od sierpnia do grudnia: samicę Subirę, samca Iroko i samca Nino. We wrocławskim Zoo w marcu 2018 roku urodził się po raz pierwszy na świecie w niewoli kuskus niedźwiedzi.

Wiosną 2020 roku przyszedł na świat dwa takiny złote, jego hodowlę prowadzi tylko 13 zoo na świecie. W maju 2020 urodziła się samica tygrysa sumatrzeńskiego. W czerwcu na świat przyszedł 2 gnu biało-brodę, wrocławskie zoo jest jedynym w Polsce oraz jednym z 28 zoo na całym świecie, które prowadzi ich hodowlę. 15 września 2020 roku urodził się leniwiec dwupalczasty. 26 listopada 2020 urodził się kanczylak filipiński - wrocławskie zoo jako pierwsze na świecie uchwyciło na kamerze poród przedstawiciela tego gatunku. W zoo wykluły się też dwa szpaki balijskie, gatunek uznawany za wymarły w naturze. W akwarium wrocławskiego zoo urodziły się 4 orlenie omańskie, zoo we Wrocławiu jako jedyne w Polsce prowadzi ich hodowlę. 20 lipca 2020 na świat przyszedł po raz trzeci we Wrocławiu (poprzednio w 2018 i w 2019) kuskus niedźwiedzi, spotkać go można jedynie w 4 ogrodach zoologicznych. W styczniu w 2021 urodziła się samiczka nosorożca indyjskiego, jego hodowlę prowadzi tylko 66 ogrodów na całym świecie. 4 marca 2021 przyszedł na świat mała żyrafka siatkowana, córka Imary i Rafikiego o imieniu Inuka. 16 maja na świat przyszedł kotik afrykański, którego rodzicami są Nabi i Nelson.

Wyróżnienia

Ogród wpisano do prestiżowych stowarzyszeń - Światowego Stowarzyszenia Ogrodów Zoologicznych i Akwariów oraz Europejskiego Stowarzyszenia Ogrodów Zoologicznych i Akwariów.

Nowe obiekty

Wybieg dla niedźwiedzi brunatnych - największy obiekt tego typu w Polsce, zajmujący powierzchnię ok. 1,2 ha.

Wybiegi dla rysi i żbików - otwarte w 2012, mieszczą się w europejskiej części zoo.

Fokarium - basen o pojemności prawie 1000 m³ z nowoczesnym systemem filtracji i panelami akrylowymi umożliwiającymi widok podwodny. Pawilon Terai - budynek z wybiegami zewnętrznymi i klatką zamieszkiwaną przez nosorożce indyjskie, gibony czapniki i mundzaki.

Pawilon Madagaskaru - pawilon z halą wolnych lotów i ekspozycją nocną będący domem dla fauny i flory Madagaskaru (m.in. lemury wari rude, lemury alaoetrańskie, lemurki myszate, tenreki zwyczajne).

Tajemnice Sahary - budynek, w którym eksponowane są zwierzęta z największej pustyni świata (m.in. dromedary, fenki, stepojeże uszate, gundie, oryksy szablorgie, perlice sępie, arui libijskie).

Pagoda Gibonów - oddany w 2008 pawilon jest zajmowany przez parę gibbonów białopoliczkowych i kanczyle filipińskie.

Pawilon Sajmiri - wyremontowany budynek starej przepompowni zamieszkiwany przez grupę sajmiri wiewiórczych - małych małp z Ameryki Południowej; Pawilon Sajmiri i Pagoda Gibonów połączone są z wyspami będącymi zewnętrznymi wybiegami dla naczelnych.

Terrarium - budynek powstał już w 1885 r., ale w jego wnętrzu stale zachodzą zmiany, najbardziej charakterystyczne z nich to powstanie Varzei - terrarium przedstawiającego zalany las Amazonii (2012) oraz motylarni.

Rancho - przedłużenie dziecińca zwierzęcego zamieszkiwane przez kuce szetlandzkie, haflingery i osły Poitou.

Pawilon okapi i świń rzecznych - budynek z trzema wybiegami zewnętrznymi i zimową bieżalnią dla okapi oraz wybiegiem zewnętrznym dla świń rzecznych.

Odrarium.

Opracował Stanisław Pydziński, klasa 6b

Źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ogr%C3%B3d_Zoologiczny_we_Wroc%C5%82awiu

Sport

Piłka nożna dla kobiet

Oficjalnie pierwsza drużyna żeńska została założona 1894r., męska zaś - w 1857 r. Najbardziej udokumentowana europejska drużyna została stworzona w Wielkiej Brytanii przez brytyjską aktywistkę - Nettie Honeyball. Stworzenie British Ladies' Football Club było początkiem na drodze rozpowszechnienia kobiecej piłki. Tę niestety we wczesnych latach źle postrzegali związki piłkarskie. Pojawiały się sugestie, że piłka nożna dla kobiet jest zagrożeniem dla „męskości”. Pierwszym problemem był dobry strój. Spowodowane to było tym, że kobieca garderoba w tamtym okresie nie nadawała się do gry w piłkę nożną. W związku z tym szybko znaleziono wyjście z tej sytuacji, szyjąc szerokie szorty, opięte od dołu wysokimi getrami. Kobiety dodatkowo zakładały bluzę i czapkę rybacką z frędzlami. Pierwszy oficjalny mecz odbył się w 1894 r. British Ladies podejmowały Grenadier Guards. Spotkanie to zgromadziło aż 10.000 widzów. Już wtedy zaczęto niesłusznie drwić z techniki, szybkości i umiejętności zawodniczek. Kobięcy football miał jednak sporo obrońców. Od 1895 do 1896 roku drużyna Nettie Honeyball rozegrała w Anglii jeszcze kilka spotkań, które średnio gromadziły ponad 5 tysięcy kibiców. Prasa nadal, pomimo podniesienia poziomu gry, nie szczydziła nieprzychylnych uwag.

W następstwie tego w 1896 roku drużyna British Ladies' Football Club została rozwiązana. Po zlikwidowaniu pierwszego żeńskiego zespołu w historii, piłka nożna dla kobiet popadła w zapomnienie. Przełom nastąpił w czasie pierwszej wojny światowej, kiedy zatrudnienie kobiet w przemyśle ciężkim pobudziło rozwój gry. Z tamtego okresu istnieje wiele wzmianek o nowych drużynach i relacjach ze spotkań. Głównym powodem reaktywacji kobiecej wersji piłki była chęć oderwania się od działań wojennych. W 1917 roku najpopularniejszą drużyną była Dick, Kerr's Ladies FC, która została założona w Anglii, w mieście Preston. Zawodniczki z Preston były na tyle dobre, że pokonywały nawet męskie zespoły.

Polska piłka nożna

Historia polskiej piłki rozpoczyna się w latach 90. XIX wieku. Pierwsze zawody odbyły się w 1894 roku we Lwowie. Na obszarze Galicji zaczęły powstawać też pierwsze kluby piłkarskie. Wśród nadal istniejących najdłużej nieprzerwanie

funkcjonującym jest założona w 1906 roku Cracovia - klub z Krakowa. Piłka nożna uważana jest za sport dla mężczyzn. Piękne bramki i niezapomniane emocje na boisku to jednak nie tylko domena Messiego, Lewandowskiego czy Ronaldo, z roku

na rok również piłka nożna kobiet zdobywa coraz większą popularność i jest równie widowiskowa. Wciąż jednak największą różnicę widać w płacach, co oczywiście nie podoba się paniom, ale i to zaczyna się zmieniać. W piłce klubowej rządzą wpływy

z reklam, sprzedaży biletów i pieniędzy za prawa do transmisji, które w piłce kobiecej są dużo mniejsze niż w męskiej.

Opracowała - Marzena Dombrowska, klasa 7a

Tradycja i kultura

Święta obchodzone przez Słowian

Noc kupały - Święto przesilenia letniego

Na początku było obchodzone podczas przesilenia, lecz zamieniono je na termin narodzenia świętego Jana Chrzciciela. Było jednym z ważniejszych świąt Słowian wschodnich. Rytualem tego święta było zbieranie ziół i kwiatów, ozdabianie nimi

wszystkiego wokół, posyłanie wianków w wodzie, tańce, śpiewy, skoki przez ogień, wchodzenie do wody, kąpanie się, polowanie na czarownice i wyganianie ich. Ludzie wierzyli również, że tego dnia słońce szaleje i dzieją się inne anomalie. To święto było obchodzone głównie przez młodych mężczyzn i młode kobiety.

Święto Peruna

Święto to było obchodzone głównie przez współczesnych rodzimowierców słowiańskich. Jak sama nazwa wskazuje, święto to obchodzone jest ku czci słowiańskiego boga Peruna. Prawdopodobnie nie istniało przed chrystianizacją

Słowian. Samo przygotowanie do święta trwa około tygodnia. Święto dzieliło się na dwa etapy. Pierwszy etap zaczynał się od powitania osób, które przyszły, wytłumaczenie, na czym polega święto oraz rozpalenie ogniska, które ma za zadanie oczyścić uczestników tego święta przed wejściem na teren kapiszcza (sanktuarium). Następnie śpiewane były pieśni, związane z tym świętem, w których mowa jest o bóstwach. Po skończeniu śpiewania rozpalana była krada z dębowych drzew. Następnie żercy (kapłani) zaczęli stawienie bóstw związanych z ogniem - w tym Peruna, a potem do ognia rzucały były żertwy (ofiary całopalne). Następnie święcili się za pomocą ognia broń oraz amulety uczestników. Gdy nadchodził zmrok, miała miejsce tryzna (obrzęd pogrzebowy) dla poległych słowiańskich wojowników. Jak ogień się wypalił, następowała uczta ku czci słowiańskich wojowników, a na wzgórzu zapalany był kolejny ogień, wokół którego tańczyły tańce korowodowe.

Maslenica

To święto było związane z czcią słońca, pożegnaniem zimy i przywitaniem długo wyczekiwanej wiosny zimy. Obecnie obchodzone jest w Rosji, Ukrainie i Białorusi 7 tygodni przed Wielkanocą. Przed przyjęciem chrześcijaństwa.

Opracowały: Zuzanna Puzio oraz Iga Krawczyk, klasa VI b

ŚWIĘTO BOŻEGO NARODZENIA

Święto Bożego Narodzenia w tradycji chrześcijańskiej to święto upamiętniające narodziny Jezusa Chrystusa. Uroczystość liturgiczna przypada na 25 grudnia. Boże Narodzenie poprzedzone jest okresem trzytygodniowego oczekiwania (dokładnie czterech niedziel), zwanego adwentem. W Kościele katolickim jest to święto nakazane.

25 Grudnia

W Ewangeliach nie jest wspomniana data narodzin Jezusa Chrystusa. Najstarszym znanym obecnie autorem, który pisał o narodzinach Jezusa Chrystusa w grudniu, jest Hipolit Rzymski. W datowanym na 204 rok Komentarzu do Księgi Daniela (4,23,3) napisał on: *Pierwsze przyjście Pana naszego wcielonego, który narodził się w Betlejem, miało miejsce ósmego dnia przed kalendami styczniowymi (tzn. 25 grudnia). Dzień 25 grudnia jako datę narodzin Chrystusa podał też rzymski historyk chrześcijański- Sekstus Juliusz Afrykański w swojej Chronographiai z roku 221.*

ROZWÓJ ŚWIĄT

Liturgiczne święto Bożego Narodzenia rozprzestrzeniło się, począwszy od IV wieku, w Kościele zachodnim bardzo szybko. Sprzyjało temu przyjęcie go na dworze cesarskim Konstantyna Wielkiego. Święto wspierało przyjęcie dogmatu o

bóstwie Jezusa Chrystusa ogłoszonego przez Sobór Nicejski I (325 r.) i tym samym było pomocą w walce z arianizmem, negującym boską naturę Chrystusa.

Optat z Milewe dał świadectwo obchodzenia święta Bożego Narodzenia w rzymskiej prowincji Afryki około 360 roku. W Hiszpanii mówił o nim synod w Saragossie około 380 roku oraz list mnicha Bachariusza. Pod koniec IV wieku święto to pojawiło się także w północnej Italii.

Wigilia Bożego Narodzenia

W niektórych Kościołach chrześcijańskich święta Bożego Narodzenia zaczynają się od dnia poprzedzającego rocznicę narodzin Jezusa - Wigilii (wieczór 24 grudnia), zwanej w Polsce regionalnie *Gwiazdką*. W dniu tym tradycją w Polsce

jest *post jakościowy* (beźmięśny, w pewnych regionach kraju jest to post ścisły). Punktem kulminacyjnym dnia jest uroczysta kolacja, do której tradycja nakazywała zasiadać po pojawieniu się na niebie pierwszej gwiazdki, na pamiątkę gwiazdy prowadzącej Trzech Króli do stajenki.

Tradycje świąteczne

Potrawy na naszych stołach

Wśród dań na ciepło królują pierogi z kapustą i grzybami, uszka z grzybami, karp smażony, kapusta z grzybami lub grochem i łazanki z grzybami.

Do dań na słodko możemy zaliczyć kompot z suszu, galaretkę z suszu, kutię oraz makowca i pierniki.

CHOINKA

Trudno by było nie wspomnieć o naszej choince, która większości z nas kojarzy się ze świętem Bożego Narodzenia. Choinkę ozdabiamy w rozmaite, kolorowe światełka, a na samej jej górze zakładamy gwiazdkę. U nas w Polsce wieczorem - 24 grudnia pod choinę wkładamy prezenty, które są owinięte w piękne kolorowe papiery. Już po kolacji zaczynamy odpakowywać prezenty, co bez wątpienia dzieci bardzo lubią.

Opracował Stanisław Pydziński, klasa 6b

Święta Bożego Narodzenia w różnych miejscach świata

24 Grudnia

W tym dniu rodziny i bliscy obchodzą Boże Narodzenie. Każda rodzina ma inne obyczaje, lecz najczęściej w naszym kraju popularne jest ubieranie choinki, dzielenie się opłatkiem, przygotowanie 12 potraw czy pozostawienie wolnego miejsca przy stole. W innych krajach za to można spotkać się z tradycjami zupełnie nieznanymi dla naszych rodaków. Warto je poznać.

Anglia

W Anglii dzieci zawieszają wielkie skarpety przy kominku, do których nocą Święty Mikołaj wkłada prezenty. Anglicy nie mają jednak zwyczaju łamania się opłatkiem. Zamiast tego 25 grudnia otwierają tak zwane Christmas Crackers.

Hiszpania

Wigilia (Nochebuena) świętowana jest z rodziną. W domach je się obficie, lecz liczba dań i jej rodzaj nie ma takiego znaczenia jak w Polsce. Na deser w formie opłatka króluje Turrón, tradycyjny hiszpański bożonarodzeniowy rarytas, który gości tamtejsze stoły.

Szwecja

Podczas szwedzkiej wigilii je się bardzo dużo i do syta, np. szynkę, śledzie przyrządzone na różne sposoby, łososia i kilka innych rodzajów ryb. Do tego wszystkiego podawane są wypieki i cukierki. Występują tam takie zwyczaje jak ubieranie choinki, wystrojenie szopki, krasnoludek Jultomte, który zostawia prezenty na stole wigilijnym, oraz bożonarodzeniowy kozioł Julbock.

Meksyk

Na stole można znaleźć indyka, solone dorsze, smażone ryby i wieprzowinę. Pod choinkę prezenty przynosi Dzieciątko Jezus. W domach zwykle stawia się choinkę, którą ozdabia się bombkami, lampkami i różnorodnymi ozdobami.

Opracowali: Antoni Cyran i Kamil Jucewicz

Potrawy na Boże Narodzenie

Barszcz wigilijny z uszkami

Symbolizuje on długowieczność i według ludowych wierzeń miał on zapewniać urodę. Historyczne wzmianki wskazują na ukraińskie pochodzenie barszczu, było to danie spożywane głównie przez chłopów. Początkowo barszczem nazywano polewkę przygotowaną z kiszonych liści barszczu

zwyczajnego. Barszcz czerwony króluje na wigilijnych stołach Polaków. Ale jak na nie trafił? Wzmianki o pierwszych zupach w Polsce pojawiają się w XIII wieku.

Kutia- Przygotowywana w Ukrainie, Rosji, Białorusi i Polsce kutia ma za sobą naprawdę długą historię i orientalne korzenie. Dawno temu wierzono jednak w dobroczynne działanie maku jako łącznika między śmiercią i życiem oraz przypisywano mu moce czyniące z niego symbol płodności. Kutia ma wysoką wartość energetyczną, co zawdzięcza dużej zawartości pszenicy. Zboże to dostarcza do organizmu wiele cennych witamin.

Zupa grzybowa- przygotowywano ją kiedyś głównie na Mazowszu i przyjmuje się, że

to właśnie ludność tych terenów rozpropagowała zwyczaj jej przyrządzania. Świetnie rozgrzewają wyziębiony organizm, przyspieszają krążenie, a dodatkowo dostarczają substancji odżywczych, które organizm łatwo przyswaja. Zupa grzybowa przygotowana na bulionie warzywnym z dodatkiem

cebuli czy czosnku, świetnie wspomaga naturalną barierę obronną organizmu. Zupę grzybową najczęściej robi się z borowików i podgrzybków.

Pierogi z kapustą i grzybami

Potrawa ta przywędrowała z Chin, a na ziemiach polskich pierogi pojawiły się około XIII wieku. Legenda mówi, że dotarły do nas za sprawą biskupa Jacka Odrowąża, który tak zachwyił się nimi w Kijowie, że postanowił pomysł ten przywieźć do Polski.

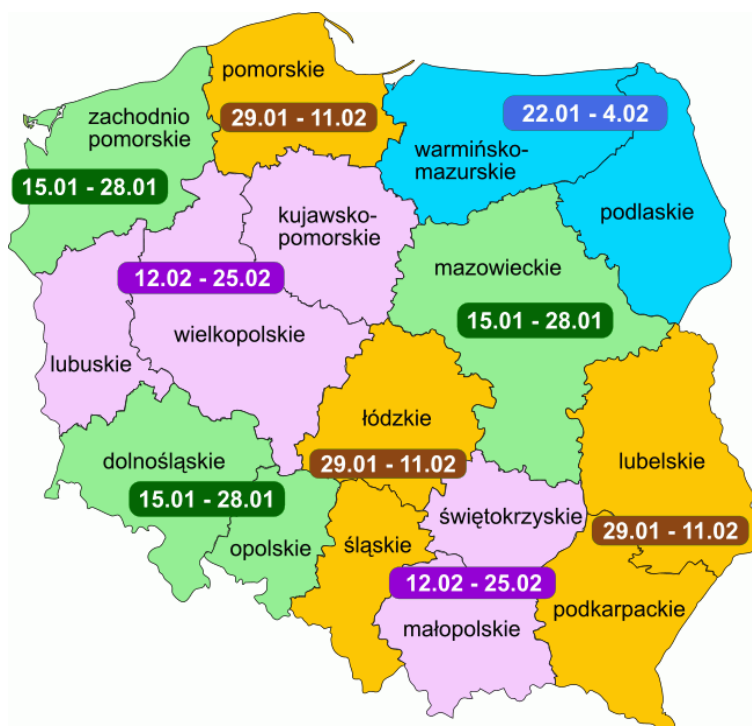
Opracowały: Zuzanna Walas i Hanna Gracz 6b

Źródło: <https://beszamel.se.pl/przepisy/desery/kutia-z-pszenica-albo-ryzem-jak-zrobic-re-AiTp-YsLP-bW7x.html>

Ferie zimowe w Polsce

Ferie w Polsce podzielone są na trzy tury i obejmują różne województwa. Podział taki służy zmniejszeniu tłoku na trasach do zimowych kurortów, na stokach i w pensjonatach.

Jak widać na mapie, w tym roku szkolnym ferie dla województwa dolnośląskiego trwają od 15. 01 - 28.01. Terminy te jednak nie są stałe, zmieniają się każdego roku. Jeśli np. w jednej grupie ferie trwały od połowy stycznia, to w kolejnym roku ta grupa będzie miała ferie przez pierwsze dwa tygodnie lutego.

Jakie są nasze plany na ferie, czy spędzimy je aktywnie, czy mądrze wykorzystamy wolny czas?

W tym roku na ferie mam zamiar pojechać do babci, która robi smaczne kotlety schabowe. Wybieram się też nad morze do Gdyni, gdzie będę odpoczywać od sprawdzianów, kartkówek, zadań domowych. Część wolnego czasu spędzę w domu, mam nadzieję, że spotkam się ze znajomymi. Będę także grał na konsoli w Mario oraz przeczytam książkę przygodową o rycerzu ratującym swoich przyjaciół z tarapatów.

Kajtek

Pierwszy tydzień ferii zamierzam spędzić w gronie przyjaciół. Później chciałabym pojechać na Wrocławski Rynek oraz na lodowisko. Mam nadzieję, że spadnie śnieg, ponieważ zamierzam jeździć z moją młodszą siostrą na sankach. W drugim tygodniu pojadę do babci do Wrocławia, gdzie spotkam się z kuzynką. Będziemy

grały w gry planszowe oraz skorzystamy z różnych atrakcji, które we Wrocławiu są udostępniane dla dzieci i młodzieży. Jeżeli będzie zimno i spadnie śnieg, będziemy zjeżdżać na sankach z górki w pobliskim parku. Gdy jest bardzo ślisko, można tam zatrzymać się dopiero na zamrożonym stawie, gdzie również można jeździć na

łyżwach. Muszę jednak dodać, że przed wejściem na zamrożoną taflę stawu, rodzice sprawdzają, jakiej jest grubości, czy jest dla dzieci bezpieczna.

Marzena

Pierwszą połowę ferii zimowych planuję spędzić w gronie przyjaciół w domu. Chciałabym pojechać na lodowisko, ponieważ co roku podczas ferii jeżdżę na łyżwach z moimi rodzicami i rodzeństwem.

Mam nadzieję, że spadnie śnieg, gdyż chciałabym jeździć na sankach z moimi przyjaciółkami. Na drugi tydzień zimowych wakacji zaplanowany mam wyjazd do Austrii w góry, aby jeździć na nartach i snowboardzie. W zeszłym roku także byłam w górach za granicą i muszę przyznać, że był tam cudowny zimowy

klimat. Chciałabym również część wolnego czasu poświęcić na czytanie książek, myślę, że długie zimowe wieczory będą temu sprzyjać...

Tosia

Ferie spędzę w górach. W pierwszym tygodniu wolnym od zajęć w szkole będę przebywać w miejscowości koło Zakopanego. Moim sportem zimowym w tym roku będą narty. Z racji tego, że byłam tam już kilka razy, wiem, że ze stoku świetnie

widać Giewont. Krajobraz jest niesamowity. Mój przyszły hotel mieści się koło Narodowego Parku Tatrzańskiego, więc jest tam mnóstwo miejsca do spacerowania. Drugi tydzień ferii spędzę w miejscowości o nazwie Wisła. W zimie będę tam pierwszy raz, chociaż jeździłam do tej miejscowości latem wielokrotnie, wiem, że w porze zimowej to

samo miejsce wygląda inaczej. Mój hotel będzie przy stoku narciarskim o różnych możliwościach. Jest tam kilka tras obejmujących różne poziomy umiejętności. Okazuje się, że najłatwiejszą trasą narciarską jest droga przez las, co mnie bardzo zaskoczyło.

Maja

Opracował Kajetan Kasprzak, klasa 7a